

Agglomeratie

Voor **ERIM** onderzoeken Burger *et al.* het belang van agglomeratievoordelen voor bedrijfsprestaties. De auteurs richten zich op de overlevingskansen van nieuwe Nederlandse vestigingen van bedrijven die zich richten op diensten aan andere bedrijven, zoals financiële ondersteuning en vastgoedadvies. Gecorrigeerd voor bedrijfs- en sectorkenmerken blijkt dat de vestigingslocatie verantwoordelijk is voor vier procent van de variantie in de overlevingskans van de nieuwe vestigingen en dat agglomeratievoordelen de overlevingskans verhogen. De analyse laat zien dat grote startende bedrijven meer voordeel genieten dan kleine startende bedrijven.

Burger, M.J., F.G. van Oort en O. Raspe (2010) Agglomeration and new establishment survival: a mixed hierarchical and cross-classified model. *ERIM Report Series Research in Management*, 2010(018).

Voetbal

Voor **SEO Economisch Onderzoek** hebben Van den Berg *et al.* een maatschappelijke kosten-batenanalyse uitgevoerd van organisatie van de Wereldkampioenschap Voetbal in 2018 of 2022. De auteurs concluderen dat de financieel-economische baten van een WK Voetbal in Nederland niet opwegen tegen de kosten. De auteurs schatten de overheidskosten in de vorm van stadioninvesteringen, voorbereidingskosten en beveiligingskosten op een half miljard euro. De grootste baten komen terecht bij de toeristensector, voor 243 miljoen euro. Het immateriële geluk in de vorm van bijvoorbeeld nationale trots zou minimaal negen euro per Nederlander waard moeten zijn om het financieel-economische tekort te compenseren en de WK maatschappelijk rendabel te maken.

Berg, M. van den, M. de Nooij en C.C. Koopmans (2010) Kengetallen kosten-batenanalyse van het WK voetbal. *SEO-rapport*, 2010(13).

Toezicht

Voor het **Tinbergen Instituut** onderscheidt Den Butter een drietal fases in de kredietcrisis. Een beperkte schok mondde uit in een systeemcrisis op de financiële markten, die oversloeg op de reële economie en aldus een recessie werd. De auteur stelt dat het banktoezicht tekort heeft geschoten om het marktfalen te signaleren, wat ertoe leidde dat een relatief

kleine schok een recessie werd. Toezichhouders moeten zich volgens de auteur toelagen op negatieve externaliteiten zoals systeemrisico's, om het toezicht te verbeteren. Daarbij kunnen macromodellen gebruikt worden om besmettingsmechanismen te identificeren. De auteur acht het ook noodzakelijk om individuele financiële partijen aan strengere regels te binden met betrekking tot ondernemingsbestuur en securitisatie, om de stabiliteit op lange termijn te waarborgen.

Butter, F.A.G. den (2010) The macroeconomics of the credit crisis: in search of externalities for macro-prudential supervision. *Tinbergen Institute Discussion Paper*, 2010(052/3).

Arbeidsongeschikt

Voor het **Sociaal en Cultureel Planbureau** onderzoekt Jehoel-Gijsbers de mate waarin mensen met een gezondheidsbeperking meedoen op de arbeidsmarkt over de periode 2002–2008. Aan de ene kant nemen het ziekteverzuim en het aantal arbeidsongeschikten in Nederland af. Aan de andere kant blijft de arbeidsparticipatie van mensen met gezondheidsbeperkingen achter en groeit het aantal jonggehandicapten met een uitkering sterk. Blijkbaar hebben de beleidsmaatregelen van de afgelopen jaren om de arbeidsparticipatie van deze groepen te bevorderen niet het beoogde effect gehad. De auteur meent dat werkgevers meer gemotiveerd moeten worden om mensen met gezondheidsbeperkingen in dienst te nemen en te houden.

Jehoel-Gijsbers, G. (2010) *Beperkt aan het werk. Rapportage ziekteverzuim, arbeidsongeschiktheid en arbeidsparticipatie*. Den Haag: Sociaal en Cultureel Planbureau.

Diploma

Verhaest en Van der Velden onderzoeken voor het **ROA** de verschillen tussen landen in de mate waarin werknemers beneden hun opleidingsniveau werken. De belangrijkste determinanten blijken de structurele verschillen te zijn in de onevenwichtigheid tussen vraag en aanbod naar hoogopgeleid personeel, en tussen de gevraagde en aangeboden studies. Ook de conjunctuur op het moment van afstuderen is bepalend voor internationale verschillen in overkwalificatie, terwijl ontslagbescherming geen invloed heeft.

Verhaest, D. en R. van der Velden (2010) Cross-country differences in graduate overeducation and its persistence. *ROA Research Memorandum*, 2010(7).

Prijsoorlog

Voor **METEOR** onderzoeken Pot *et al.* het effect van informatie-asymmetrie op prijsoorlogen. De auteurs tonen voor markten met weinig aanbieders aan dat een reeks hoge marktprijzen altijd wordt gevolgd door opzettelijke prijsverlagingen door individuele bedrijven. Dit blijkt het geval wanneer marktaandeel tussen periodes fluctueren en bedrijven onvolledig zijn geïnformeerd over de marktaandelen van andere bedrijven. Wanneer informatie over het eigen marktaandeel besloten is, kunnen bedrijven een prijsoorlog zelf in gang zetten. Wanneer de informatie openbaar is zullen de prijzen naar een evenwicht met samenspanning toegaan of zullen prijsoorlogen ontstaan die niet opzettelijk zijn ingezet, bijvoorbeeld omdat bedrijven door reputatieverlies geleidelijk klanten verliezen aan concurrenten.

Pot, E., R. Peeters, H. Peters en D. Vermeulen (2010) Intentional price wars and the equilibrium path. *METEOR Research Memoranda*, 10(028).

SINDS 1916

Jongeren

Voor het **IZA** onderzoekt Rodríguez-Planas de invloed van een naschools programma voor middelbare scholieren op risicovol gedrag in het latere leven. Studiementoraat, onderwijsdiensten en bijzondere studiebeurzen blijken drugsgebruik, crimineel gedrag en tienerouderschappen in de Verenigde Staten gemiddeld niet te hebben verminderd. Jongens en jongeren in een omgeving waar meer studiebeurzen worden verstrekt dan elders, gedragen zich zelfs risicovoller door de begeleiding. De auteurs veronderstellen dat deze deelgroepen zich door het studiementoraat zodanig beschermd voelen dat ze de kosten van risicovol gedrag lager inschatten, terwijl de studiebeurzen door hen worden aangewend voor de aankoop van alcohol en drugs. De jongeren blijken dus negatief te reageren op de onderwijsstimuli.

Rodríguez-Planas, N. (2010) Mentoring, educational services, and economic incentives: longer-term evidence on risky behaviors from a randomized trial. *IZA Discussion Paper*, 4968.

Tuinbouw

Blom *et al.* Stellen voor het **LEI** dat glastuinbouw een van de meest energie-intensieve sectoren van de Nederlandse economie is. Vanwege het kleinschalige karakter van de glastuinbouwsector drukt de energiebelasting relatief zwaar op de bedrijfsexploitatie, wat reden is voor een lager energiebelastingtarief voor de tuinbouw. Door schaalvergroting en doordat bedrijven meer gebruik zijn gaan maken van warmtekrachtinstallaties waarbij aardgas belastingvrij is, nam de energiebelastingdruk ten opzichte van het energieverbruik de laatste jaren af. De auteurs achten afschaffing van het tuinbouwtarief daarom mogelijk, mits de tuinbouwers gecompenseerd worden voor hogere lasten via bijvoorbeeld de loon- of vennootschapsbelasting.

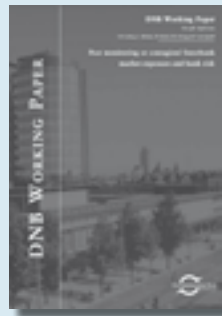
Blom, M.J., D. Nelissen, B.L. Schepers en N. van der Velden (2010) Benchmark energiebelasting glastuinbouw. Vergelijking energie-intensiteit met de industrie. *LEI-rapporten*, 10(066); *CE Delft publicatie*, 10(7199.42).

Universiteit

Voor het **CEPR** tonen Haeck en Verboven aan dat een universiteit een relatief gesloten arbeidsmarkt is. De in- en uitstroom is beperkt, terwijl de lonen langlopende afspraken volgen en niet de externe loonontwikkelingen. Op deze interne arbeidsmarkt kan iemand sneller promoveren bij betere onderzoeks- en onderwijsprestaties. Daarnaast zal iemand sneller promoveren in zijn huidige functie naarmate hij voorheen sneller is gepromoveerd. De promotiedynamiek wordt tevens bepaald door loonstarheid binnen de universiteit, die zodoende inefficiënties kan veroorzaken in de verdeling van arbeid over banen binnen de universiteit.

Haeck, C. en F. Verboven (2010) The internal dynamics of a university – evidence from personnel data. *CEPR Discussion Paper*, 7843.

Banken

Op basis van bilaterale geldstromen tussen banken in Nederland over de periode 1998 tot 2008 constateren Liedorp *et al.* voor **De Nederlandsche Bank** dat een grotere deelname aan het interbancaire verkeer de risico's voor een bank vergroot. Het risico van een bank blijkt los te staan van het risico van de banken waaraan wordt uitgeleend, maar hangt weer wel af van de risico's van banken waarvan wordt geleend. Lenen van stabiele banken verlaagt het risico voor een bank, terwijl stabiliteitschokken bij collega-banken het eigen risico vergroten.

Liedorp, F.R., L. Medema, M. Koetter, R.H. Koning en I. van Lelyveld (2010) Peer monitoring or contagion? Interbank market exposure and bank risk. *DNB Working Paper*, 248.

Ontslagbescherming

Voor het **CPB** stellen Jongen en Visser dat het effect van ontslagbescherming op de werkgelegenheid en de productiviteit niet eenduidig is. De auteurs gebruiken een model waarin werknemers en werkgevers investeren in opleiding, om verschillende vormen van ontslagbescherming te bestuderen. De analyse laat zien dat het effect van ontslagvergoeding anders is dan andere vormen van ontslagbescherming. Daarnaast kunnen hogere ontslagkosten leiden tot een hogere productiviteit zolang er sprake is van onderinvestering in specifieke investeringen. Tot slot loopt, anders dan in theoretisch onderzoek wordt verondersteld, de ontslagbescherming op met de duur van de baan. De auteurs illustreren de bevindingen aan de hand van de Nederlandse arbeidsmarkt.

Jongen, E.L.W. en S.S. Visser (2010) Exploring the ambiguous impact of employment protection on employment and productivity. *CPB discussion paper*, 148.

Lagere overheden

Voor het **CBS** constateert Hoebergen dat het financieel vermogen van provincies is gestegen van vier miljard euro in 2008 tot zeventien miljard euro in 2009. Dit is een rechtstreeks gevolg van de verkoop van Nuon en Essent, samen goed voor dertien miljard euro. De nettoschuld van de gemeenten nam in 2009 niet af, ondanks de zes miljard euro aan opbrengsten uit de verkoop van de twee energiebedrijven. De gemeenten zijn namelijk meer gaan investeren en uitkeren, terwijl ze minder inkomsten uit grondverkoop krijgen. De auteur ziet hierin de effecten van de economische crisis.

Hoebergen, A. (2010) Provincies goed bij kas na verkoop Nuon en Essent. *CBS Webmagazine*, 10 mei.